

Typ testu

C	N	A	D
---	---	---	---

Písemná zkouška Český jazyk a literatura

Studijní program Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základní školy a střední školy
Navazující magisterské studium

2024

Zadání testu

Zadání neotvírejte, počkejte na pokyn!

ZÁZNAMOVÝ ARCH nepodepisujte, aby se zachovala anonymita uchazeče. Dejte pozor na poškození, výsledky jsou vyhodnocovány počítačem, v případě poškození (ohnutí, zmačkání záznamového archu) nemusí být čitelné a uchazeči nebudou přiděleny body za tuto část písemné zkoušky.

Na **záznamový arch** v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu (vlevo nahoře). Vybranou odpověď z nabídky označte křížkem, který nebude přesahovat okraje políčka. Pokud budete chtít vyznačenou odpověď změnit, je nutné zabarvit celé původní políčko a následně křížkem vyznačit novou odpověď. Návrat k původní odpovědi již není možný.

Po zahájení máte vymezen čas na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury 40 minut. Postupujte u každé části písemné zkoušky dle instrukcí.

Dozor vám nesmí v průběhu písemné části odpovídat na otázky týkající se obsahu písemné zkoušky. Po ukončení časového limitu odložíte práci i psací potřeby a vyčkáte pokynů dozoru.

Do odevzdání práce není dovoleno brát psací potřeby nebo záznamový arch do rukou.

V případě opisování, neuposlechnutí pokynů, rozhovoru s jinými uchazeči vás dozor napomeně, po druhém napomenutí odevzdáte svoji práci, která nebude hodnocena, a přijímací řízení vám bude ukončeno. **Zákaz nežádoucí komunikace trvá i po dobu odevzdávání prací.**

Po uplynutí časového limitu se dle pokynů dozoru dostavíte ke stolku s registrací, kde bude vašemu záznamovému archu přidělen nalepovací štítek s vaším identifikačním kódem.

Za všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů zodpovídá pouze uchazeč.

A) JAZYKOVÁ ČÁST (úlohy 1–8)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 16 bodů, za každou správnou odpověď jsou 2 body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

B) LITERÁRNÍ ČÁST (úlohy 9–15)

V každé testové úloze označte správnou odpověď. Každá testová úloha obsahuje pouze jednu správnou odpověď.

Maximálně lze získat 14 bodů, za každou správnou odpověď jsou 2 body. Za chybnou odpověď se body neodečítají.

Výsledky zaznamenávejte pouze do přiloženého záznamového archu.

Na vypracování písemné zkoušky z českého jazyka a literatury máte celkem 40 minut.

1. Mezi centrální principy fonologické adaptace výpůjček se neřadí:

- a) fonologická adaptace
- b) citátová výslovnost
- c) grafická výslovnost
- d) kontaminace třetím jazykem

2. Určete, které tvrzení je pravdivé:

- a) Zpřídavnělé přechodníky přítomné se obecně vzato užívají častěji než samotný přechodník přítomný.
- b) Tvoření přechodníků nijak nesouvisí s kategorií vidu.
- c) Přechodníky vyjadřují kategorii času, což ostatně vyplývá i z termínů *přechodník přítomný/minulý*.
- d) Schopnost vyjádřit souběžnost dvou dějů má jak přechodník přítomný, tak přechodník minulý.

3. Určete, které tvrzení není pravdivé:

- a) Vykání lze považovat za příklad tzv. transpozice morfologických kategorií.
- b) Tendence k jazykové ekonomii má ve formálním tvarosloví vždy přednost před všemi ostatními tendencemi.
- c) Zvláštností trpného rodu je, že může být realizován dvěma morfologickými formami, a to víceméně se stejným významem.
- d) Slovesný rod je kategorie zasahující jak do morfologie, tak do syntaxe.

4. Pro učitele, začínajícího svou dráhu v této složité době, je velkou výzvou, má-li své žáky nutit k přemýšlení.

- a) V příkladu jsou tři věty.
- b) V příkladu je jedna věta podmětová.
- c) V příkladu je jeden doplněk.
- d) V příkladu jsou dvě deagentní konstrukce.

5. *Vedoucí jezdec závodního pole se odhodlal k samostatnému úniku, a tedy k definitivnímu potvrzení svého prvenství.*

- a) V příkladu jsou dvě věty.
- b) V příkladu je jeden objekt.
- c) V příkladu je jedna věta se dvěma objekty.
- d) V příkladu je složený slovesný přísudek.

6. Označte pravdivé tvrzení.

- a) Opozitní dvojice slov *živý* a *mrtvý* není reprezentantem antonymie komplementární, protože ve významu ‚unavený‘ lze použít vyjádření ‚já jsem mrtvější než včera‘.
- b) Opozitní dvojice slov *zamčený* a *odemčený* je reprezentantem antonymie graduální.
- c) Opozitní dvojice slov *zamčený* a *odemčený* je reprezentantem antonymie komplementární, spojuje je vztah kontradikce.
- d) Opozitní dvojice slov *ženatý* a *svobodný* je reprezentantem antonymie polární.

7. Označte pravdivé tvrzení týkající se věty *Zaujalo mě dítě plačící na ulici.*

- a) Slovo *plačící* je přechodník přítomný pro femininum sg. slovesa *plakat*. Vyjadřuje děj probíhající současně s dějem vyjádřeným v přísudku.
- b) Slovo *plačící* je adjektivum utvořené transflexí od přechodníku přítomného. Označuje děj. Proto zde hovoříme o onomaziologické kategorii transpoziční.
- c) Slovo *plačící* je adjektivum utvořené koncovkovým tvořením od přechodníku přítomného. Označuje děj. Proto zde hovoříme o onomaziologické kategorii modifikační.
- d) Slovo *plačící* je zpřídavnělý přechodník minulý označující děj. Proto zde hovoříme o onomaziologické kategorii transpoziční.

8. Vyberte pravdivé tvrzení.

- a) Puristické hnutí poslední třetiny 19. století navazující na brusičské tendence předchozích období prosazovalo funkčně-strukturní přístup k jazyku.
- b) Sborník *Spisovná čeština a jazyková kultura* (1932) obsahuje stať Jiřího Hallera týkající se konstituování spisovné češtiny v 17. století.
- c) Po roce 1918 vznikl tzv. jazyk československý, který dle jazykového zákona z r. 1920 existoval ve dvou spisovných variantách, české a slovenské. Byl to však jen konstrukt.
- d) Historickým vývojem jazyka můžeme dnešním žákům objasnit důvod zcela pravidelného konjugačního systému bez syntetických tvarů.

9. Z jakého románu pochází ukázka?

Poprvé jsem měl navštívit svého bratra řidiče. — Ale on skoro nikdo neví, kdo je můj bratr řidič. Tedy bylo mi deset roků, když mi nečekaně připadl k občasnému nudnému kolébání. Dokonce si pamatuju, jak jsem ráno po jeho narození přihnal kozy do potoka, pásl tam už Tonda a já jsem se optal: „Víš, co je u nás nového?“ — a on řekl: „Bratr, ne?“ A jak mě to tehdy od Tondy překvapilo. Když tomuto mému bratrovi bylo pět, šel jsem do světa, když on měl mých deset roků, já už měl svých dvacet, a mohl mě takový bratr zajímat? Počítal jsem ho spíš mezi drobný domácí inventář. Když jsem na svátky přijížděl domů, dovídal jsem se od našich jenom povšechně, že nosí ze školy škaredé známky a špatně pásá. Rozumově jsem tedy věděl, že mám mimo jiné i tohoto bratra, ale nijak jsem to neprožíval. Dneska se domnívám, že jenom věkově blízcí bratři se rodí skutečně jako bratři, kdežto jsou-li si věkem vzdáleni, musejí se teprv průběhem života bratry stát.

Měl jsem tedy prvně navštívit svého bratra řidiče. — Ale ono asi bude každému vrtat hlavou, jak se stal řidičem. Tedy, nevím to ani já. Když u mě jednou v Praze zazvonil a já ho našel za dveřmi naditého v uniformě automobilové dopravy, myslel jsem si, že dělá nějakou větší srandu. Mně se totiž nikdo předem nezmínil, že by tento můj bratr měl jít k automobilové dopravě. Až poté, co jsem za rohem činžáku, v němž bývám, uviděl tu obludnou stěhovací almaru, ten žlutý postrach našich klikatých dálnic, v plném rozsahu jsem si přiznal, že můj původně počuraný bratr je řidičem. Nebyl mu ani rok, když jsem mu v kolébce pustil na obličej pecen chleba, protože se mi vyšklhnul, jak jsem ho načíнал. — „Ahoj,“ řekl bratr o pětadvacet let později, „dáš nám noclehu?“ A vešel s partou stěhováků do kuchyně. — Tolik o tom, jak se stal řidičem.

- a) František Halas: *Já se tam vrátím*
- b) Ludvík Vaculík: *Sekyra*
- c) Milan Kundera: *Žert*
- d) Eva Kantůrková: *Přítelkyně z domu smutku*
- e) Ivan Klíma: *Soudce z milosti*

10. Výchozí text:

Osmnáct. V Praze: Slánský, sníh...

dva metry třicet gabardénu

na prodej z Vánoc, posledních.

A v lednu pak tu vdanou ženu, (...)

Základní stavební jednotkou úryvku básně Jana Zábrany ze sbírky *Stránky z deníku* je:

- a) veršový paralelismus
- b) motiv času proměněný v autentickou, faktografickou událost
- c) zvukově disharmonický rým
- d) intertextové odkazy
- e) konsonance a disonance

11. K avantgardním směrům, které profilovaly české umění první poloviny 20. století, patří:

- a) poetismus a expresionismus
- b) poetismus a symbolismus
- c) poetismus a dekadence
- d) poetismus a postmoderna
- e) poetismus je jediný směr, který můžeme považovat za avantgardní

12. Mezi uvedenými tituly označte povídku E. A. Poea:

- a) Horla
- b) Z papíru na kornouty
- c) Havran
- d) Zánik domu Usherů
- e) Dům U tonoucí hvězdy

+

Záznamový arch

VZOR

kol. = 2b.

+

Vzor písma

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D F H Z

Typ testu

C N A D

ID

1	☐ A	☐ B	☐ C	☒ D	☐ E	11	☒ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	21	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	31	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
2	☒ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	12	☐ A	☐ B	☐ C	☒ D	☐ E	22	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	32	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
3	☐ A	☒ B	☐ C	☐ D	☐ E	13	☐ A	☐ B	☒ C	☐ D	☐ E	23	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	33	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
4	☐ A	☒ B	☐ C	☐ D	☐ E	14	☐ A	☐ B	☐ C	☒ D	☐ E	24	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	34	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
5	☐ A	☐ B	☒ C	☐ D	☐ E	15	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☒ E	25	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	35	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
6	☐ A	☐ B	☒ C	☐ D	☐ E	16	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	26	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	36	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
7	☐ A	☒ B	☐ C	☐ D	☐ E	17	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	27	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	37	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
8	☐ A	☐ B	☒ C	☐ D	☐ E	18	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	28	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	38	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
9	☐ A	☒ B	☐ C	☐ D	☐ E	19	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	29	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	39	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
10	☐ A	☒ B	☐ C	☐ D	☐ E	20	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	30	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	40	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E

+

41	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	51	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	61	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	71	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
42	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	52	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	62	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	72	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
43	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	53	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	63	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	73	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
44	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	54	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	64	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	74	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
45	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	55	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	65	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	75	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
46	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	56	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	66	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	76	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
47	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	57	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	67	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	77	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
48	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	58	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	68	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	78	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
49	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	59	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	69	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	79	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E
50	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	60	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	70	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E	80	☐ A	☐ B	☐ C	☐ D	☐ E

+

- Toto je záznamový arch. Do příslušného orámovaného pole v horní části vepište podle uvedeného vzoru písma typ testu, který je uveden v záhlaví testu.
- Správnou odpověď nebo odpovědi (dle zadání testu) označte křížkem tak, aby nepřesahoval okraje bílého políčka.
 A B C D
- Pokud se při vyplňování zmýlíte, vyplňte celou plochu chybně zakřížkovaného pole a označte křížkem správnou odpověď. A B C D
- Po vypršení časového limitu pro vypracování testu odevzdejte záznamový arch a zadání testu dozoru v posluchárně podle pokynů, které vám budou sděleny na počátku zkoušky.
- Všechny chyby vzniklé nedodržením těchto pokynů jdou na vrub uchazeče.